

Davutoğlu: Gerekirse Suriye'de kara gücü kullanırız

Al Jazeera'nin sorularını yanıtlayan Başbakan Davutoğlu, Türkiye'nin uluslararası mutâbakatı tercih etse de, gerekirse tek başına Suriye'ye kara gücü gönderebileceğini belirtti. "Gerek nefsi müdafaa, gerek IŞİD ya da diğer terör grupları ile mücadele perspektifinden alınan kararlar şimdiden bize meşruiyet sağlıyor" dedi.

Yayın Tarihi : 4 Mayıs 2016 Çarşamba (oluşturma : 3/27/2019)

Al Jazeera'den Osman Ay Farah sorularını yanıtlayan Ahmet Davutoğlu Suriye, Rusya, İran, Mısır, PKK, mülteci sorunu ve Avrupa Birliği ile ilgili açıklamalarda bulundu. Davutoğlu, Türkiye'nin uluslararası mutâbakatı tercih etse de, eğer gerekirse Suriye'ye tek başına kara gücü gönderebileceğini belirtti ve "Aslında BM tarafından alınan çok sayıda karar var IŞİD ile mücadele konusunda. Dolayısıyla gerek nefsi müdafaa gerek IŞİD ya da diğer terör grupları ile mücadele perspektifinden bu kararlar şimdiden bize meşruiyet sağlıyor" dedi. Başbakan, PKK ile herhangi bir diyalog kurulmayacağını da belirtti. Davutoğlu'na sorulan sorular ve yanıtları şu şekilde:

PKK ile bir dönem görüşmeler yürütüyordunuz. Her şey iyi gidiyordu. Ne oldu da işler ters gitti?

Son 14 yıl boyunca başarılı bir demokratikleşme süreci vardı. Kürtlere ve diğer toplumun bileşenlerine sosyal haklar verildi. Şiddete dönmeleri için her hangi bir bahaneleri yoktu. Şiddet sonuçta kanunlara aykırı. 2013'te silah bırakma taahhütleri vardı ancak daha sonra Suriye'deki gelişmelerden dolayı PKK tavrını değiştirdi ve terör eylemlerine geri döndü. Ancak Türkiye, Suriye, Irak ya da her hangi bir ülkeye benzemiyor. Halk tarafından seçilmiş güçlü bir hükümet var. Tüm vatandaşlarımıza saygı duyuyoruz. Parlamentoda çoğunluğu kaybettiğimiz 7 Haziran seçimlerinden sonra Türkiye'de kaos olacağını düşündüler. Ancak ben, o dönemde geçici bir başbakan olarak ne olursa olsun teröre tolerans göstermedim. İkinci seçimden önce teröre karşı askeri bir operasyon başlatmak yönünde çok zor bir karar aldık. Başarılı bir operasyon oldu.

PKK ile gelecekte tekrar görüşmeler yürütmeyi düşünüyor musunuz? Böyle bir olasılık var mı ?

Hayır, teröristlerle diyalog kurmak mümkün değil. Daha önce de onlarla diyalog kurmamıştık. Onlar tarafından verilen bir taahhüttü. Sayın Tayyip Erdoğan'ın başbakanlık döneminde başlatılan bir çözüm süreci vardı. Daha sonra gelen, benim başkanlığını yaptığım hükümetler bu süreci götürmeye devam etti. Ancak PKK silahı bırakma ve terör eylemlerinden vazgeçme yönündeki taahhütlerini yerine getirmedi. Şu an Türkiye'de teröre son vermeden bu sürecin yeniden başlaması söz konusu değil. Türkiye'nin tüm kentleri, köyleri ve dağları terörden arınmaya kadar operasyonlarımız devam edecek.

Kilis ve Urfa gibi Türkiye kentlerine sık sık Suriye'den füzeler gelmeye başladı. Bu sizin Suriye

sınırıyla ilgili politikanızı etkileyecek midir?

Hayır, bizim her zaman politikamız netti. Diplomasi yoluyla Suriye krizine bir siyasi çözüm bulmaktı. Esed'in meşruiyetini asla kabul etmeyeceğiz. Çünkü o hâlâ halkını öldürmeye devam ediyor. 3 milyon Suriyeliyi Türkiye'ye göç etmeye zorladı. Dolayısıyla böyle bir hükümetin meşruiyetinden söz etmek mümkün değil.

IŞİD ile ilgili ise, Kilis'e roket atmaya devam ettikleri sürece onları hedef alacağız. Aslında hiçbir ülke Türkiye kadar IŞİD ile mücadele etmedi. IŞİD'in sınırimızda olmasını istemiyoruz. İlimli Suriyeli güçleri IŞİD'e karşı destekleyeceğiz. Bu askeri destek ve askeri önlemler devam edecek.

Kara güçlerinizi Suriye'ye göndermeyi düşünüyor musunuz? Türkiye her zaman Suriye'de bir güvenli bölge istedi.

Eğer gerekiyorsa göndereceğiz. Kara güçleri elzem duruma gelirse göndeririz. Kendimizi müdafaa etmek için gerek Türkiye'nin içinde, gerek dışında her türlü tedbiri almaya hazırız.

Uluslararası destek olmasa bile gönderir misiniz?

Aslında BM tarafından alınan çok sayıda karar var IŞİD ile mücadele konusunda. Dolayısıyla gerek nefsi müdafaa, gerek IŞİD ya da diğer terör grupları ile mücadele perspektifinden bu kararlar şimdiden bize meşruiyet sağlıyor. Ancak biz yine de bir uluslararası mutâbakatı tercih ederiz. Çünkü IŞİD tüm dünyayı ilgilendiren bir konu.

Yalnız, Eğer Türkiye Suriye'deki Türkmen bölgelerine girerse, ki Rusya'nın buna karşı çıkacağı biliyoruz, Rusya'nın Türk güçlerini havadan vuracağı bir senaryoyla karşılaşabilir miyiz ?

Bu senaryo doğru değil. Bu toprak Rus toprağı değil. Rusya, BM'nin daimi üyelerinden biri. Az önce anlattığım gibi BM'nin IŞİD ile mücadele konusundaki kararları ortada.

Burada toprağımızın tehdit altında olması söz konusu. Biz Rusya dahil hiçbir ülkeyi karşımıza almak istemiyoruz. Geçmişte iyi ilişkimiz vardı. Onlarla gelecekte de iyi ilişkilerimiz olsun istiyoruz. Ancak söz konusu ulusal güvenliğimiz olduğunda gereken her türlü tedbiri alırız. Burada IŞİD'in tehtidiyle karşı karşıya olan Rusya değil, Türkiye.

Rusya sizin en önemli ekonomik ortaklarınızdan biriydi. Moskova ile ileri ilişkileriniz vardı. Ancak Rus savaş uçağının düşürülmesinden sonra durum farklılaştı. Her şeyin eski haline dönme şansı var mı?

Bizim tavrımız hep aynı. Tüm açıklamalarımızda şunu dedik; Türkiye ve Rusya tarihten bu yana komşu iki ülke. Bugün de iki önemli ülkeyi temsil ediyoruz. Türkiye'nin Rusya'ya, Rusya'nın da Türkiye'ye ihtiyacı var. Uçak olayı Rusya karşı bir olay değildi. Orası Suriye toprağı. Uçağın kimliği de belirsizdi. Toprağımızı ve hava sahamızı koruma hakkına sahibiz. Ancak Rusya olayı kendisine karşı atılmış bir adım olarak algıladı. Oysa ki o olay bize karşıydı. Uçak bizim hava sahamızı ihlal etti. Umarız bunu anlayacaklar. Yeniden eskisi gibi Rusya ile iyi bir ilişki sürdürmek istiyoruz. Hatta

eskisinden de daha iyi...

Türkiye’de hiçbir ülkede olmadığı kadar Suriyeli sığınmacı var. Ancak kimileri Türkiye’yi Suriyeli sığınmacıları Avrupa Birliği ile pazarlığı masasında ya da yardım talep etmek için bir koz olarak kullanmakla suçluyor. Buna ne diyorsunuz?

Bu suçlamalar etik değil. Türkiye’ye böyle bir suçlamanın yöneltilmesi ahlâki değil. Türkiye 2 milyon 700 bini Suriyeli, 3 milyon sığınmacıya kucak açtı. BM tarafından karşılanan, sığınmacılara harcadıklarımızın yüzde 3-4’ü dışında hiçbir ülke bize yardım sağlamadı. Bizim için sığınmacılar insan. Suriyeliler, bizim kardeşlerimizdir. Avrupa’nın tutumu ne olursa olsun onlara yardım edeceğiz. Kapılarımızı ve kalplerimizi onlara açacağız. Avrupalılar bizim ne yaptığımızı iyi biliyor. Dolayısıyla sığınmacıları koz olarak kullanmıyoruz. Ancak sığınmacılar Avrupa’ya geçip orada kriz oluştururlarsa, Avrupa ile oturup bu krizi çözmemiz gerekir.

Ancak sizin sığınmacılara karşı tavrınızda değişiklik oldu. Suriyelileri artık topraklarınıza almıyorsunuz. Onlara Suriye’de buldukları yerde yardım götürüyorsunuz. Yunanistan’a geçerse geri alıyorsunuz.

Hayır, Suriyeliler hâlâ Türkiye’ye gelebiliyor. Suriyelilerin Suriye’den Türkiye’ye gelişini engellemiyoruz. Ancak üçüncü bir ülkede bulunan Suriyelilerin Türkiye’ye gelmek için vize alması gerekiyor. Öbür türlü durumu kontrol altına almak zor olacak. Ancak, rejimden, IŞİD’den ya da Rus bombardımandan kaçanlara kapılarımız açık. Bu kapıyı kapatmıyoruz.

Suriye, Irak ve Yemen’deki durumun sorumlusu olarak İran’ı suçlayanlar hayli fazla. İran’ın mezhepçi bir politika izlediğini iddia ediyorlar. Türkiye’nin İran’la iyi bir ilişkisi var. Bu konuyla ilgili ne söylemek istersiniz ?

İran aynı Rusya gibi Türkiye’nin tarihi bir komşusu. Bizim coğrafyamız bu. Suriye konusunda farklı görüşlere sahibiz. Bunu herkes biliyor. Esed’in halkına karşı cinayetlerini kabul etmedik. İran ise Esed’in rejimini destekledi. Temel görüş ayrılığını bu noktada yaşıyoruz. Ancak buna rağmen İran ile iletişim kanallarını hiçbir zaman kapatmadık. İran’ın tutumunu beğenelim ya da beğenmeyelim. Bu bölge hepimize ait. Olası bir siyasi çözümü bulmak için onlarla istişarelerimizi devam ettireceğiz.

Olası bir çözümden söz ediyorsunuz. Bazı taraflar Esed ile koordinasyon yürütmek zorunda olduğunuzu söylüyor. Bunun gerçekleşmesi için her hangi bir olasılık var mı?

Hayır. Çünkü biliyorsunuz Esed bizim kişisel arkadaşlarımızdı. Başdanışman ve Dışişleri Bakanı olarak 10 yıl boyunca Suriye’yi 60’tan fazla kez ziyaret ettim. 2006 yılında Suriye yalnızlaştırıldığında biz Suriye’nin yanında durduk. Esed bunu çok iyi biliyor. Suriye ile İsrail arasında bizzat arabuluculuk yaptım. Ancak 2011 yılında halkına karşı askeri gücü kullanmamasına tavsiye ettik. Ramazanda ibadet yerlerine saygı göstermesini istedik. Suriyeli kardeşlerimizi Türkiye sınırına itmemesini söyledik. Ancak o bizi dinlemedi. Orası bir dönüm noktasıydı. Rejim, mezhepçi ve baskıcı tutumunda devam ediyor. Savaş suçu işlemeye devam ediyor. Koordinasyon yürütmek için bir kanal

yok. Olmayacak da.

Beşşar Esed'e söyleyeceğiniz tek bir cümle olursa ne olurdu?

Suriye'yi Suriyelilere bırakıp git. Esed için kendi akıbeti Suriye halkının geleceğinden daha önemli. Bundan dolayı diktatörleri hep kötü son bekliyor.

Yürümekte olan bir siyasi süreç var. Yerini halk tarafından seçilmiş başka birine bırakması için bu bir fırsat. Çünkü 300 bin Suriyeliyi öldürdükten sonra Esed, Suriye'yi yönetmeyi devam edemez.

Suriye nüfusunun üçte birini sığınmacı duruma düşürdükten sonra ve halkına karşı kimyasal silah kullandıktan sonra Ülkeyi idare etmeye devam edemez. Samimi bir özeleştiri yapması gerekiyor ve kötü bir sla karşılaşmadan yönetimden vazgeçmesi gerekiyor.

Mısır ile yakınlaşma çabalarınız oldu mu? Bunun için şartlarınız nedir?

Bizim ilkelerimiz var. Diğer ülkelerin ilkelerine de saygı duyuyoruz. Seçilmiş bir başkanı görevden uzaklaştırmak kabul edilir bir mesele değil. Türkiye'de de çok sayıda askeri müdahaleler olmuştu. Adnan Menderes de bu şekilde idam edildi. Türkiye'de hiç kimse her hangi bir ülkede yapılan bir darbeyi destekleyemez. Bizim tavrımız bu. Siyasi tutuklamalara karşıyız. Mısırlı kardeşlerimizin iç meselelerini çözmelerini umut ediyoruz. Siyasi tutukluların meselesi hallolursa ve hayat normalleşirse Mısır ile ilişkiler düzelir. Mısır'ın insan haklarına saygı duymasını istiyoruz.-Aljazeera Türk

Bu dökümanı orjinal adreste göster

Davutoğlu: Gerekirse Suriye'de kara gücü kullanırız